

É r t e s í t ő.

83 szám.

Pest, november 27dikén

1833.

Literaturai fejlődésünkben kedves tüneményként említhetünk némelly új könyveket:

1) „Az aggteleki barlang leírása, fekte területével, talp-rajzolatjával és hosszában való átvágásával, két táblában; mellyet a' régen ismért üregek előadásában, valamint az 1825 jun. 1sőjén fölfödezett fő- és legnagyobb ágának helyenkint való leírásában előterjesztett Vass Imre ns Gömör-Kishont vmegye r. földmérője.“ Megszerezhető Pesten Wigand könyv-áronnál. A' két tábla nagy terjedelemben 's fensőbb csinnal, mind szemre, mind természeti hűségre valóban művészileg készült, megérdemlő hogy a' reá fordított nagy szorgalom kellő figyelmet 's méltatást nyerjen annál inkább, mivel a' fáradhatatlan szerző ur a' híresb barlangok parallelismusán kívül nem csak ezen eddig ismért barlang részét (750° ágát) hiven tükrözi elő benne a' 30dik számig (vaskapuig) minden eddig e' tárgy iránti kül és belföldi előmunkálatokat geologiai 's több oldalú tekintetben használva, hanem valóban csüggedetlen vas szorgalma által még egészen új 's a' réginél 3 szorta nagyobb 's csak a' főág mentiben 2211 ölnyi 's 4 lábnyira terjedő, még pedig a' legmeglepőbb tündérségű jelenetekben gazdag felfödözéseket tón a' 31 számtól t. i. egész a' 68ig v. is úgy nevezett pokolig. Tudományos 's valóban bátor lelkű tudnivágyással páros hazafiság kívántatott hozzá minden biztos nyom 's ugy szólván kalauz nélkül e' bámulatos kincseit fényre tárni Gömör 's Hazánk alvilágának, mellyek mind ezekre örök dísz sugározató tulajdoniknál fogva másutt, hőbb keblü honban, dús gazdaggá fogták volna boldogítani szerzőjüket, 's nálunk e' kitünő érdemü munkát rajzolatostul fájdalom, mindedig részvevő! 's eszmélő szemügyre sem méltaták; mihez képest azt egész meggyőződésünknel fogva egyetemi figyelmébe ajánljuk minden Magyarnek országszerte.

2) „Alapvonatok a' honi nevelés körébül, jelen időnk szelleméhez alkalmazva. Írá Kunoss Endre. Pesten 1833.“ Ára 1 ezüst fr. — Sziven nem viselni a' honi nevelést jelen időnkben, annyi volna mint nem ügyelni Hazánk gyökeres életerére t. i. a' nemzeti-ségre. Ez alapvonatokért ennél fogva hálát érdemel minden hazafitol a' szép igyekezetü szerző, hogy nemzetünk ezen nagy hézaga v. csorbája orvoslatához józan célirányu tanácslatival járulni buzgott.

3) „Magistri Simonis de Kéza de originibus et gestis Hungarorum libri duo. Post binas Alexii Horányi editiones tertiam ad manuscriptorum et typis vulgatorum codicum atque diplomatum fidem exactam in lucem emittit Josephus Podhradczky Exc. Camerae R. H. A. officii rationarii officialis. Prostant Budae apud editorem in praesidio Nro 81.“ — Hajdankorunk 's előszázadi történetink barátinak kedves tünemény, 's a' kiadó ur jártas ügyességü szorgalmának esalhatlan tanujele.

4) „Kérdőzködő magyar nyelvmester, azaz kérdésekbe és feleletekbe foglalt Honi Nyelvtudomány, világosító jegyzésekkel. Íratott nevendékek számára K. Cs. D. magyar nyelvtanító által. Pesten 1833.“ Ára 40 kr. peng. Szép ajándék a' tanuló nevendékségeknek az ifju nyelvésztől, egyedül sajnálhatni, hogy a' sok tetemes jót és hibátlant itt ott a' példányul tüzöttékben némelly kised szepplők lepcsezgetik.

5) „Rajzolatok az élet köréből. Irta Munkátsy János. Isó füzet. Karczolások. Pest 1833 a' m. kir. Egyetem betüivel.“ 168 lap 12rétben. Ára 1 fr. ezüst. A' mit parabola, allegoria, persiflage, ironia, 's hol szór mentiben, hol ellenében simogatva karczoló, hol marczonán csipdező gúny a' legélénkebb népszerűségi humoristikával szöve 's rokonitva nyújthatott most jobbadán mindennapi 's legfontosb tárgy érdekekre nézve, azt részint attikai sóval fűszerezve, részint mustárral, tormával, borssal, és paprikával vegyítve szemlélhetni e' fűzerben. Illy alakú leplet azonban 's készítmódot habar a' körülmények 's a' szerző individualis idomai és szemponti kívántak is e' karczolatoknak azok mindazáltal

hiedelmünk szerint kedves és egyetemi olvasatuak lesznek mind a' két testvér hazában annál inkább, mivel e' valóban meglepő genialitasu koszorut a' kir. egyetem nyomtató intézete a' legcsinosabb külsővel diszesíté fel mind betűjére mind papirosára mind rétezetére, a' mi kétségkívül valódi becsületére válik.

(1) **Wigand könyvkereskedésében Pesten**
épen most jelent meg és találtatik:

Közhasznu

E's m e r e t e k T á r a

a' **Conversations Lexikon** szerint

Magyarországra alkalmaztatva

N y o l c z a d i k k ö t e t.

(Mahagoni — Özvegyjog.)

Legbuzgóbb igyekezetünk 's tetemes áldozatink mellett is lehetetlen eszközölni, hogy azon számtalan akadályok és nehézségek legyőzésével, mellyek illy nagy és költséges munka kiadatását gátolják, az Esmeretek Táranak hátralévő kötetjei még ezen évben mind megjelenjenek.

9 kötet hagyta már el a' sajtót; a' 10dik még a' jövő december hónap lefolytában jelenend még; 's a' két utolsó kötet, a' bekövetkező 1834ki év első hónapjaiban követendi azt. Ha az illy nemű társas életbeli segédkönyvek Németországban már 10 külön kiadást értek, 's a' német közönség érdemlett részvételét annyira megnyerheték: méltán reményelhetjük hogy a' szépet, jót és nagyot becsülni tudó magyar nemzet is megismeri a' magyar Conversations-Lexikon vagy is Esmeretek Tára hasznos létét, 's ügyét nagy lelkeleg ezentul is hathatósan gyámolítani fogja.

A' munkára még folyvást elfogadtatik az előfizetés, kötetére 2 pengő forintjával, olyképen, hogy a' következő kötet ára is lefizettessék. — Költ Pesten novemb. 27kén 1833. (3)

Wigand könyvkereskedése.

(1) **Posta-eladás.** N. Pest vgyében, Pesttől 3 statióra a' temesvári útban fekvő cs. k. Inárcsi postastatio, hozzá való épületekkel 's lovakkal együtt, az illető Örökösök kívánságára jövő 1834k eszt. januar 15k napján d. e. 10 órakor a' hely színén tartandó nyilvános árverés utján a' többet ígérőnek el fog adatni. A' venni szándékozók, kiktől 400 ezüst for. bánatpénz letétele kivántatik, előre is a' föltételeket megtudhatják Pesten tek. Bajkay András h. Ügyvéd Úrnál (Kecskeméti kapu Novák-ház 10 sz. a.) a' vagy az Inárcsi postán, Administrator ntes Heribán János Úrnál. (2)

(2) **Fa-licitatio.** Mélt. n.szigeti Szily nemzetség részéről ezennel közhirül adatik: hogy a' t. ns. Pest vmegyében kebelezett Páhi pusztán találtató erdőnek [még hátra levő része a' f. eszt. decemb. 7kén licitatio utján el fog adatni. (2)

(2) **Eladó gyógyszer-tár.** Egyik mezővárosban egy jó készületű gyógyszer-tár eladó. Felőle bérmentes levelek által bővebben értesülhetni Hassenstab J. K. ur fűszer-kereskedésében Pesten a' fekete kutyánál. (2)

Dunavíz-állás a' budai vízmérték szerint:

November' 24dikén 5 láb. 7 hüv. 6 von. November' 25dikén 5 láb. 8 hüv. 0 von. November' 26dikén 5 láb. 11 hüv. 3 von. November' 27dikén 6 láb. 6 hüv. 0 von. (0 felett.)